

VISSZANÉZŐ

Régi szokás vidékünkön, hogy a nagyobb ünnepek előtt mindig igyekszünk rendbetenni portáink környékét, ezzel is jelezve hagyományos vendéglátó készségünket. Hasonlóan tesszük ezt mi, községvezetők is nap-mint nap, hogy településünk mindig az ünnepi hangulatra emlékeztessen. Az ünnep, az évforduló pedig jó alkalom a visszanezésre, így Nagyboldogasszony előestéjén mi is visszatekintünk közösségi munkánk első esztendejére.

Megelégedéssel tölt el az a tény, hogy hivatalunk munkatársai a megyei és helyi tanács határozatait figyelembe véve becsülettel végzik munkájukat, megfelelő kapcsolatot és hangulatot alakítva ki az itt élő emberekkel. Ezt azért is hangsúlyozom, mert nyomban megbízatásunk után hozzáfoghattunk a községi labdarugópálya bekerítéséhez, a lelátók javításához. Különbözik a pálya egy része magánterület volt, amit a napokban vásároltunk meg faluközösségünk számára. A karcfalvi iskola udvarán is a tanácsosok hathatós segítségével újraépítettük, bővítettük a szabadtéri színpadot, lehetőséget teremtve ezáltal a nagyszámú együttesek fogadására. Ugyanitt az elmúlt iskolai év (2004-2005) megkezdéséig elvégeztük a régi iskolaépület belső felújítását, ahol a szülők is ngyszámban résztvettek. A polgármesteri hivatal és környékének teljes

felújítása, átrendezése, a központi fűtés bevezetése ugyancsak a tenniakarás eredménye, amelyet a helyi tanács egyetértésével a költségvetés keretében valósítottunk meg. A karácsonyi és újévi ünnepekre a községközpontban és Jenőfalván több mint 60 takarékos világítótestet szereltünk fel, javítva ezáltal a későesti és ingázók éjszakai biztonságát. Reményeim szerint az idén is sor kerül újjabb izzók elhelyezésére az utcai oszlopokon. A téli időszak egyik különlegessége és szenzációja községünkben a műjégpálya elkészítése és megnyitása volt. A támogatók, részvényesek, cégek, tanácsosok, egyének, megyei és helyi vezetők önfeláldozó hozzájárulása és munkája meghozta gyümölcsét, amely ez év januárjában ünnepi hangulatban a pálya megnyitásához vezetett. Hozzá kell tennem, hogy a helyi tanács 3 milliárd lejrel (ROL) járult hozzá az építkezéshez, amelyet parlamenti és megyei képviselőnk közbenjárására központi alapból külön erre a célra utaltak ki.

Említésre méltó még, hogy közben megalakult a tanács mellett működő GOSKAR községgazdálkodási társaság, amely jelen pillanatban 17 falubelinek biztosít munkalehetőséget. Ők végzik el

(folytatás a 2. oldalon)

Gábor Tibor, polgármester

A TARTALOMBÓL

- Újszülöttek – 2. oldal
- A Polgármesteri Hivatal közleményei – 2. oldal
- Továbbra is közös összefogásra alapozunk – 3. oldal
- VI. Nagyboldogasszony napok - program – 3. oldal
- Kirándulás Erdélyben – 4. oldal
- Ismét az árvizekről – 5. oldal
- A közbirtokosság életéből – 5. oldal
- A havasok vonzásában – 6. oldal
- A fekete ribiszke – 7. oldal
- Energiatakarékossági ötletek – 7. oldal
- A könyvek könyve – 8. oldal
- Tábor a kincses szigeten – 8. oldal
- Hagományörző tábor – 9. oldal
- Balánbányai táncművészek – 9. oldal
- Olvasókör a múlt század elején – 10. oldal
- Falusi fiatalok nyara – 11. oldal
- Fél-sziget fesztivál – 11. oldal
- Tudja-e, hogy... – 12. oldal

Gondolatok NAGYBOLDOGASSZONY NAPRA

A természet erői – amint azt egyre gyakrabban tapasztaljuk – mély sebeket tudnak ejteni az emberi létben. Nem különben az ember, aki egyre rafináltabb technikával, legtöbbször mohóságának vélt kielégítésére vág a természetben nagyon fájdalmas sebeket. A sebek általában begyógyulnak, a feledés, az összefogás, az önzetlen felebaráti segítség, a Mindenható kegyessége jó orvosok.

Aztán az élet megy tovább. Kikeletkor indított munkáink gyümölcsseit nézegetjük, méregetjük. Gyűjtjük erdőn a szamócát, kokojzát, málnát, gombákat. Most ízlelgetjük kiskertünk zöldségeit, dísznövényeinkben gyönyörködünk. Ki milyen szerencsével előbb-utóbb hazahordja a takarmányt, hogy gondtalanabb legyen a tél, kerüljön asztalunkra paraszti és nem eurokonform tej, vaj, sajt.

Nagyboldogasszony napjára készülünk. Bizonyára idén is, helyiek és elszármazottak, megtöltjük a közel száz éves templomunkat. Az ilyen találkozás arra is jó alkalom, hogy életvitelünkön elgondolkozzunk. Őseink életrendjét a természet ritmusa igazította. Nem siettek, nem harácsolnak, kimért tempóban keményen dolgoztak. Nem volt villanyuk, tévéjük sem komputerek. Igaz, azt sem tudták, hogy mi az idegklinika és az antistressz gyógyszer.

Testi, lelki egészségünk megőrzésében legfontosabb, hogy összhangban éljünk a természettel, embertársainkkal, a technika világával. nem feledve, hogy mindezt kitől kapjuk.

Macalik Erő

(folytatás az 1. oldalról)

Visszanéző

többek között az utak hótalanítását, majd tél múltával az utak, járdák, utcák javítását, a sáncok, zöldövezetek, a vízpartok és piactér takarítását stb., de rendelésre fizetés ellenében más munkálatokat is elvégeznek.

Jelentős megvalósításnak tartom továbbá a SAPARD program véglegesítését is a községi vízhálózat kiépítésére. A sok utánajárás Bukarestbe, Gyulafehérvárra meghozta az eredményt és ma elmondhatjuk, túlvagyunk rajta, az Oltvíz Konzorcium Szekszárd nevű anyaországi cég rendkívül gyorsan fektette le a csővezetékét mindkét faluban. Közben megtörtént a három, egyenként 85 méter mélykút fúrása és jó erővel haladnak a

ápolását, a CARITAS jenőfalvi kirendeltségének támogatását stb.

Sajnálattal kell utaljak olyan dolgokra is, amelyeket terveink szerint nem sikerült megvalósítani. Gondolok itt elsősorban a gázvezetésre, amelynek munkálatai jelenleg szünetelnek. A 40 %-nyi lakossági hozzájárulás most úgy néz ki, hogy kevés. A legújabb változat szerint a szomszéd község szétválása miatt újra kell tervezni sokmindent. Ez pedig többlet-kiadást jelent számunkra. Foglalkozunk a kérdéssel, de ebben az évben nem látok garanciát a munkálatok további folytatására. Az is igaz, viszont, hogy ha ezelőtt minden család befizette volna a megfelelő összeget, talán ma nem kellene ezen siránkoznunk.

vízhálózat működéséhez szükséges épületek kivitelezésével. Ha minden a tervek szerint történik, november végére a helyi tanács átveheti a kész berendezéseket. Ezúttal sem mulaszthatom el megköszönni az említett cég vezetőinek és gépészeinek hathatós segítségét az ez év júliusában történt árvízveszély idelyén. Nélkülük talán nem sikerült volna hatékonyan védekezni és a veszélyt elhárítani.

Íme néhány példa, amelyek részben tükrözik a helyi tanács és a polgármesteri hivatal munkáját, de említhetjük még a szemétszállítás végleges megoldását, a karcfalvi iskolai könyvtár felújítását és az informatikai terem berendezését, a gyermeknapok megszervezését, valamint anyagi támogatását, a középületek bérbéradásának rendezését, a Temes megyei árvízkárosultak megsegítésének irányítását, a testvértelepülésekkel való kapcsolatot

Egy másik dolog, hogy bár egyes személyeket írásban értesítettünk a házuk és gazdasági épületeik körüli rendelkezések felszámolására, nem értük el célunkat vele és ezidáig sem büntettük meg őket. Ugyancsak hiányosság, hogy még mindig nem létesítettünk a határban egy hullagödört (döngkutat), de igyekszünk ez irányú mulasztásunkat mielőbb jóvátenni.

Meggyőződésem, hogy községünk továbbfejlesztéséhez és előrehaladásához adottak a feltételek, amelyeket továbbra is csak közös összefogással és a lakosság hozzájárulásával valósíthatunk meg. Éppen ezért tartom szükségesnek a polgármesteri hivatal és a többi intézmény közötti kapcsolat megerősítését, a közös gondok megoldását, valamint az újabb elképzelések együttes gyakorlati kivitelezését.

Köszöntjük újszülötteinket, akik ez év első felébenben látták meg a napvilágot és örvendeztették meg szüleiket, hozzátartozóikat: Karda Melissza-Mária, Gidró Anita és Lukács Tímea Karcfalváról; Bíró Dávid és Gegő Tímea Jenőfalváról. Jó egészséget, valamint hosszú, örömeben és szeretetben gazdag életet kívánunk nekik!

Sajnálattal és Kegyelettel emlékezünk meg azokról a falustársainkról, akik ebben az évben ez idáig itthon hunytak el: Székely András, Becze Júlia, Szentés Dimény, Baricz József, Etédi József, Karda István, Bálint Veronika, Hajdú Julianna, Sugár Anna, Miklós Ottília, Szabó Pál, Bíró Ferenc, Kató József, Karda Vilma és Petres Anna Karcfalváról; Albert Veronika, Barabás Anna, Farkas Marcella, Kába Dénes, Mihály József, Szentés Károly, Szöcs János, Molnár Veronika, Vitos Gizella, Szentés Vilmos és Szegedi Gizella Jenőfalváról. Nyugodjanak békességben!

A Polgármesteri Hivatal közleményei

Értesítjük azokat a lakosokat, akik még nem fizették ki ezévi adójukat, hogy ez irányú kötelezettségeik határideje az újabb rendelkezések szerint november 15 és nem december 15, ahogyan régebb volt. Még mindig több mint 700 millió lej (ROL) adóhátralék van a községben.

***

Felhívjuk azon személyek figyelmét, akiknek szándékuk van bekapcsolódni a faluturizmusba, sürgősen érdeklődjének személyesen a község polgármesterénél.

***

Mezőgazdasági szakembereink minden gazdát figyelmeztetnek, hogy a burgonyavész súlytotta területekről a termés beérését követően ajánlatos a burgonyát azonnal kiszedni, mert ellenkező esetben a gumók fertőzése továbbfokozódik. Hasonló módon kell cselekedni a széna begyűjtésénél a távolabbi helyekről még akkor is, ha pillanatnyilag nincs szükség rá, hisz bizonyosan sor kerül annak megfelelő értékesítésére.

***

A közbizvitás jelenlegi programja: este 10 – 0 : 30 óra között.

TOVÁBBRA IS A KÖZÖS ÖSSZEFOGÁSRA ALAPOZUNK

Beszélgetés Kelemen Hunor parlamenti képviselővel és Borboly Csabával, a Megyei Tanács alelnökével

Ismeretes, hogy Felcsík viszonylatában és ezen belül Karcfalván és Jenőfalván is a választópolgárok jelentős része támogatta önöket képviselői mandátumuk megszerzésében. Mennyire volt hatékony eddigi munkájuk ott, ahol bennünket képviselnek?

Kelemen Hunor:

A hatékonyságról szólva el kell mondanom, hogy az csak közös erővel valósítható meg. Képviselőtársaimmal együtt dolgozunk a parlamentben és célunk minél több olyan törvényjavaslat kivitelezése és elfogadása, amelyek kisebbségi közösségünk érdekeit kellőképpen szolgálják.

Sikereseznek tekintem az eltelt időszakot annál is inkább, mert együtt tudunk dolgozni a kormányban, illetve a kormányhivatalokban lévő munkatársainkkal. Fontos tehát az összefogás, hogy helyes politikizálással és szakmai hozzáértéssel érvelhessünk javaslataink érvényrejuttatásában.

Borboly Csaba:

Bátran elmondhatom, hogy igen gyakran járok Felcsíkon, ahol kihelyezett fogadó órákat is tartok. Így természetes, hogy Karcfalván is többször megfordulok. Ismerem az itteni nehézségeket, gondokat, s ennek tudatában igyekszem képviselni választóimat a megyei tanácsban. Teendőim között nagyobb figyelmet fordítok a költségvetés helyes elosztására, a felcsíki községek sajtóságos problémáira. Mivel Karcfalván a helyi tanácsnak elég jó elképzelései vannak a községgazdálkodás terén, a költségvetés újraosztásakor a települések közül az egy lakosra számított legnagyobb összeget kapta.

Megkérem, néhány konkrét példát említenek azon eredmények közül, amelyeknek hatását itthon is érezzük.

Kelemen Hunor:

Egyik legfontosabb dolognak tartom a kisebbségi törvényjavaslat kidolgozását, amelyben oroszánrészt vállaltunk. Ugyancsak az RMDSZ-es képviselők, szenátorok és a kormányban lévő szakembereink érdeme a mezőgazdasági nyugdíjak emelését célzó intézkedések megtétele, amelyre remélhetőleg már az ősszel sor kerül. Saját kezdeményezésemre a parlamentben elfogadták a rádió és televízió vezetési struktúrájának megváltoztatását és annak hatékonyabbá tételét. A megyei költségvetésbe több pénzt irányítottunk, ami közép- és hosszabb távon biztosítja a különböző beruházások kifizetését. Ilyenek például a víz- és csatornahálózat kiépítése egyes helységekben, valamint az utak egy részének javítására fordított összeg finanszírozása. Gondoltunk a megyénkben levő árvízkarosultakra is, amely alapra 49 milliárd lejt (ROL) sikerült elkülöníteni és a megyei önkormányzat rendelkezésére bocsájtani.

Borboly Csaba:

Több pályázat (pl. SAPARD) elkészítését segítettük, kivitelezésében közvetlen részt vettünk. A Karcfalva és Szenttamás közötti megyei útszakasz felújítását anyagilag támogattuk, de sajnos, a munkálatok kivitelezése nem a legmegfelelőbb módon történt. Sikeres pályázat révén a megyei tanács és személyem közreműködött a karcfalvi Teleház megnyitására és a szélessávú Internet bekötéséhez. Mivel a Csörgő Ifjúsági Szervezet az egyike a legjobbaknak a megyében, elismerésként 100 millió lej jutalomban részesítettük őket.

Az elkövetkezőkben a megyei tanács anyagiakkal is segíti a községközpont

iskolájánál létesítendő műgyepes labdarugópálya építését, ugyanakkor több milliárd lejjel (ROL) segíti a felcsíki (közöttük a karcfalvi) településeken levő hidak javítását, folyókon tucatnyi gát építését, a Székaszó vizének szabályozását, valamint a parlamenti képviselő úr által, az előzőekben említett árvízkarosultaknak járó összeg igazságos elosztását.

Mi az, amit a választási ciklus első évében személyesen nem sikerült megvalósítani, mennyire vannak meglepődve önmagukkal?

Kelemen Hunor:

Személyes lelkesedésben nincs hiány, sajnos a frakciókban sokszor vagyunk ellentétes véleményen más pártállású képviselőkkel. Ezért elég nehéz érvényesíteni saját álláspontunkat. Ezért fontos tehát az összefogás közöttünk egymás álláspontjának fenntartása érdekében. Sajnálatos, hogy még mindig nem sikerült az erdélyi autópálya építése körül kialakult véleményüket javunkra fordítani, valamint megyénk útjainak felújítására még több pénzt szerezni.

Borboly Csaba:

A karcfalvi, jenőfalvi és szenttamási gázvezeték körüli helyzet aggaszt annál is inkább, mert a munkálatok mondhatni évekkal ezelőtt megkezdődtek, most pedig az anyagi fedezet hiánya miatt szünetel a csővezeték további lefektetése. Ezt a két község szétválása is befolyásolta, de a Hargita Gáz Részvénytársaság sem állott hivatása magaslatán. Ezirányba kell többet tegyek, hogy az elkezdett munkálatok folytatódhassanak, kiérdemelve választóim bizalmát és segítségét a további tevékenységemben.

*Lejegyezte
Németh Szilveszter*

VI. NAGYBOLDOGASSZONY NAPOK

2005 augusztus 13-15

Augusztus 13. SzombatAugusztus 14. VasárnapAugusztus 15. Hétfő

10,00 Labdarúgó mérkőzések – sportpálya
10,00 Kézműves foglalkozás gyerekeknek – iskolaudvar
14,00 Roncs-derby – házi készítésű járművek versenye
16,00 Élő-CSOCSÓ – iskolaudvar
19,00 Bál a madarasi fűvös zenekarral – Madicsa-fürdő
- Autóbusz indul a központból 19 órakor és 21 órakor

10,00 Labdarúgó mérkőzések; döntők
10,00 Tokányfőzők versenye – sportpálya
13,00 Dísztanácsülés
14,00 Főzőverseny kiértékelése
15,00 Fogathajtó verseny – sportpálya
17,30 Női kézilabda mérkőzés – iskolaudvar
21,00 Nézőművészeti Főiskola
- A Csíki Játékszín előadása a szabadtéri színpadon
23,00 MIX-FM buli (Dj Mezei Zsolt)

12,30 Ünnepi szentmise
17,00 Gálaműsor – szabadtéri színpad
- Botorka Néptáncsoport
- Madarasi népi zenekar
- Nótacsokor: Cseh Judit, Gáborné Csiszér Anikó, Bíró Éva, Ferenc Alajos
- Real Dance Sporttáncklub – táncbemutató
21,00 Utcabál

Szervezők: Karcfalva Község Tanácsa, Csörgő Fiatalok Szervezete. A programváltoztatás joga fenntartva!

VIZES ÉS ÁRVIZES KIRÁNDULÁS ERDÉLYBEN

Nagy várakozással és szívünkben szeretettel indultunk negyvened magunkkal erdélyi kirándulásunkra Helvéciáról, településünk két iskolájából.

Első állomásunk Kolozsvár volt, ahol a Házsongárdi temetőben kerestük nagy magyarjaink síremlékeit. Sajnos az időjárás nem örült nekünk, s hatalmas eső mosta el lábnyomainkat. A Bethlen Kata Diakóniai Központban szálltunk meg, ahol nagyon finom vacsorával kedveskedtek vendéglátóink: Balog Lenke és Nagy Erika tanárnők. Vacsora után az idő kegyesen megengedte, hogy körbejárjuk a várost és nevezetességeit legalább kívülről láthassuk.

Közben Magyarországról folyamatosan hívtak minket telefonon, hogy a TV-ben látták, Csikot elöntötte az Olt, a Karcfalva felé vezető út le van zárva. Most mi lesz? Tanakodtunk: forduljunk vissza, vagy vágjunk neki az árvízi kalandnak? A fiúk már tervezték, hogyan segítenek homokzsákokat pakolni a helyieknek. Végül olyan döntés született, majd szerdán kiderül merre fordítjuk „szekerünk rúdját”.

Másnap a Tordai hasadékot szeretjük volna elfoglalni, de sajnos a felhőszakadás nem szerepelt a terveinkben. Esős programként Torockót választottuk, de vissza kellett fordulnunk, mert a falu felé az út beszakadt. Visszafelé éreztük meg a természet hatalmas erejét, iszapos hatalmas áradat zuhogott le a hegyekből, s a víz már átsapott az országúton is. Félelmetes volt!

Folytattuk utunkat Marosvásárhelyre, ahol megnéztük a Bolyai Múzeumot és a Teleki Tékát. Miután az eső egyre csak esett és esett, másfél órás buszon való várakozás után elmentünk szálláshelyünkre, egy román lánykollégiumba. Minden együttérzésünk azoké a román kislányoké, akik ott laknak! A szörnyűséges kollégiumban töltött estét csak a Sapienitán elköltött finom vacsora tudta enyhíteni. A várost valamelyest a buszból láttuk az esőfüggönyön keresztül.

Miután kísérőink Csíkból azt az információt kapták, hogy a faluban sikerült az Oltot megfékezni, s az utak is járhatóak, végre, mindenki legnagyobb örömeire Karcfalva felé indultunk.

Pihenésképpen sétáltunk Szovátán a Medve-tó körül, megnéztük a parajdi sóbányát, tisztelegtünk Farkaslakán Tamási Áron sírjánál, megvettük családunknak Korondon az aktuális emléktárgyakat, s estére végre megölelhetjük vendégfogadó családjainkat. Ezt a pillanatot vártuk indulásunk óta! Többen ismerős helyekre mentek, de néhány helvéciai gyermek és felnőtt új ismeretségekre és barátságokra tett szert.

A csütörtöki nap a családoké volt,

A délutánt a családokkal töltöttük és este búcsúvacsorán vettünk részt. Szívünk szomorúsággal telt, mert jó lett volna kinti családjainkkal több időt tölteni. Jó lett volna, ha minden kiránduláson együtt lehetünk, úgy mint előző években! Az árvíz, az eső elmosta azt a felhőtlen, boldog együttlétet, mely az előző években jellemző volt. Hálásak vagyunk az együtt töltött órákért, az erőfeszítésért, amit a falu lakói tettek azért, hogy jól érezzük magunkat.

mindenki nagyon jól érezte magát. Pénteken a lovaskocsi „konvojjal” indultunk fel Lokba. Útközben szörnyülködtünk a természet pusztításain. Érkezésünkkor már főtt a finom pörkölt. Diadalittasan felfutottunk a hegyre, mire visszaértünk már kész is volt az ebéd. De a természet ismétetlen barátságatlan volt és nagy-nagy sajnálatunkra elmosta az igen jónak és szépnek ígérkező kirándulást. Eső után a fogatokkal az ázott sereg visszaporoszkált a faluba.

Szombaton Brassó felé vettük az irányt. Megnéztük a híres Fekete Templomot majd a Töröcsvári Várat. Hát ilyen szépet mi még nem láttunk! Bolyongtunk az ódon falak között, s elképzeltük a néhány száz évvel ezelőtti életet!

Vissza Csíkba volt forgalmi dugó, baleset és a változatosság kedvéért szakadó eső.

Vasárnap délelőtt a nagymisére mentünk, szeretjük volna átadni a templomnak vitt szerény ajándékunkat.

Hazafelé menet megkoszorúztuk Fehéregyházán a Petőfi emlékművet, sétáltunk Segesvár ódon falai között, tisztelegtünk Gyulafehérváron a templomban a Hunyadiak sírjánál, s megnéztük, hogy tényleg hasonlít-e a budapesti másolat Vajdahunyad igazi várára? Magyar idő szerint este fél 11-kor öleltük meg szüleinket Helvécián.

Mi diákok szeretnénk, ha a politika nem állna barátságaink útjában. Szeretnénk karcfalvi barátainkat Helvécián üdvözölni, s szeretnénk – bárhogyan is szavaz Magyarország – Karcfalván együtt kocsikázni a Lokba, vagy csak sétálni a faluban. Nekünk, alföldi gyerekeknek a legnagyobb élmény az, hogy ott lehettünk!

Hogy együtt lehettünk!

KÖSZÖNJÜK KARCFALVIAK!

K.F.

ISMÉT AZ ÁRVIZEKRŐL

A július 11-13 közötti nagy esőzések ismét komoly megpróbáltatások elé állították községünk lakosságát. Megnőtt az Olt és Székaszó vize olyannyira, hogy e napokon igénybe kellett venni az itt dolgozó magyarországi cég gépeit is, amelyek segítségével nagyrészt sikerült megakadályozni az utak és gazdaságok eláradását.

Jenőfalván a Nyírfa utcában nagyon kevésen múlt, hogy az ott levő hidat el nem vitte a megnövekedett Olt vize. A templom alatt, Vízi János udvarán (7-es házszám) már keresztülcsapott az ár, de a házat a szomszédok segítségével szerencsére sikerült megmenteni. A Salánk-i utat is keresztülvágta az ár, ahol még most is nehezen lehet közlekedni. Köves utcában egy helyen úgy elmosta a partot, hogy csak egy keskeny sávon lehet közlekedni.

E napokban a Székaszó vize is kiöntött, a Kósák hídján megint nem lehetett közlekedni, teljesen ellepte a víz. A Mártonok utcájában gyorsan gátat emeltek az ott lakók, így a tavaszi árvízről eltérően, amikor az udvarokat is ellepte a víz, most az összefogás eredményeként sikerült elhárítani a veszélyt.

Karcfalván a polgármesteri hivatal első bejáratánál a lépcsőig ért a víz, de veszélyben volt a közelben levő nagyhíd, valamint a piactér is. A Vasút utcai híd baloldalán az erőgépeknek köszönhetően nem öntött ki a víz, de jobbfelől az országúton keresztülvágva érintette az egészségügyi kör épületét. A közelben még özv. Karda Istvánné házánál, a töltésen folyt keresztül a víz és elárasztotta a fásszint és az udvart, de a nagyobb kárt sikerült megakadályozni.

Nehéz napok voltak ezek, de rendkívül helytálltak úgy a helybeli emberek, mint a magyar cég gépészei, a magántraktorok tulajdonosai, a tűzoltók, Márton Zsolt mérnök, valamint a községvezetők, akik éjjel-nappal segítettek és irányították a védekezési munkálatokat. Mindannyiuknak köszönhető, hogy községünkben mérsékeltabb volt az árvíz okozta kár, mint más csíki településeken.

Vízi Zsófia, Németh Sz.

A KARCFALVI KÖZBIRTOKOSSÁG ÉLETÉBŐL

Közbirtokosságunk tevékenysége még mindig a valamikori összvágyon csak egy részén bontakozik ki, hisz azok a területek, amelyek a községen és megyén kívül esnek tulajdonjogilag csak kevés részben tisztázódtak. A község határában is úgy az erdő, mint más mezőgazdasági terület bizonyos hányada még tisztázás előtt van és az egyéni használatuk jogi elemzése után kerülhetnek a közbirtokosság tulajdonába. Százalékarányban kifejezve csak 45,39 % -ban használhatjuk a közbirtokosság volt vagyonát. Megjegyzem, hogy az idegen megyékben levő területek fölött pereskedünk és várjuk a bíraskodás pozitív végeredményét.

Visszatekintve az elmúlt év tevékenységére, a 2004 – es évben 3392 m³ fát sikerült hasznosítanunk területünkről, amelyek nagyobb részét árverésen értékesítettünk és egy része a lakosság igényeit szolgálta tűzifa, műfa formájában (1105 m³). Más pénzforrásaink származékai: 938 drb karácsonyfa értékesítéséből és a legeltetésből több mint 262 millió lej (ROL) értékben. Összbevételünk 2.965.000.000 lej volt, amelynek felhasználása a működéshez szükséges feltételek fontossági sorrendben való betartásával történt.

Így megemlíthetem, hogy csak erdőőrzésre 362 milliót költöttünk, a faluban lévő munkálatok és más tevékenység támogatására 113 milliót, a nyíri legelőn feljavítási munkálatokat végeztünk (honcsokverés, fűmaggal felülvetés, műtrágyázás, itatók készítése) 182 millió értékben, az erdészettől megvásároltuk a loki elágazásnál és a nagyloki borvíznél

levő házakat 35 millió lej értékben, 267 milliót kötöttünk le erdőtelepítési alapra, 113 milliót az útdóból erdei utak feljavítására, 516 ha legelőt telekkönyvezettünk aminek a költsége 168 millió volt. A 2004 – es esztendő javadalmazása a tagság részére pénzben történt 350.000 lej/ha – összértékben 1.008.000.000 lej.

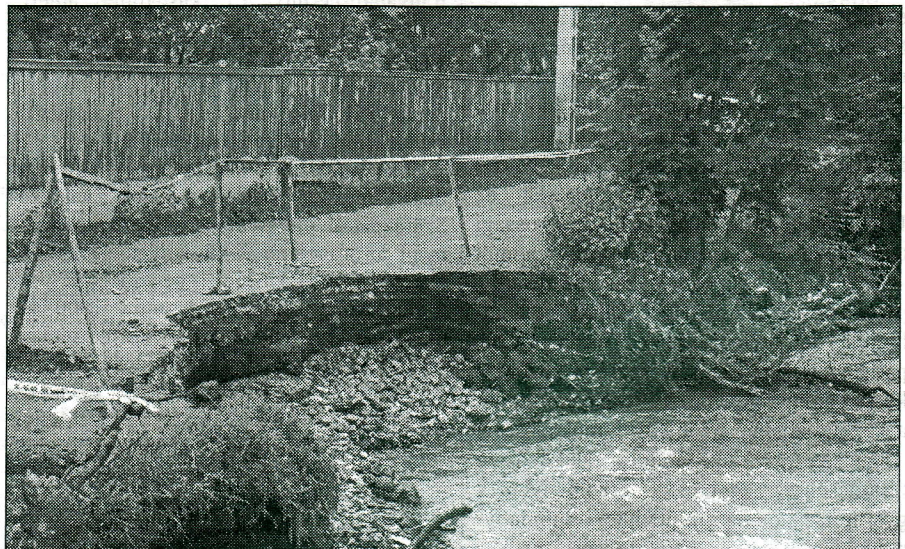
A 2004-es év pénzügyi mérlegéből kitűnik, hogy a karcfalvi Larix Közirtokosság nem veszteséges, nincs tartozása kifele és évi jövedelme 287 millió lej.

A 2005 – ös év tevékenysége igazából csak június hónaptól indult be a zárszámadó gyűlések sikertelen megtartása és a tagság egy részének egyetnemértése miatt.

Sikerült megszervezzük az évi legeltetést, a tavalyi alapból 7,2 hektáron történt csemeteültetés 72 millió értékben, üzemtervet készítettünk az idegenből visszakapott 156,8 ha erdőrésze 35 millió értékben. Az útalapból megjavítottuk a Madicsa fele vezető töltött utat a loki és kövespataki kitérőkkel összértékben 142 millió lej. Ezen az útszakaszon autógréderrel megtörtént a sáncok kipucolása az út egyengetése, ifronnal a fölösleges föld eltávolítása, a töltésanyag beszerzése valamint kézi és gépi erővel való elterítése. Megjegyezném, hogy ennek az útszakasznak még a tulajdona nincs rendezve de érezvén szükségét a javításnak és felmérve használati fontosságát a lakosság részéről, így született ezirányú döntés e munkálatok elvégzéséről.

(folytatás a 6. oldalon)

Miklós Árpád, a LARIX Közirtokosság elnöke

Így néz ki a salánki út az árvíz után

(folytatás a 5. oldalról)

A közbirtokosság életéből

A 2005 – ös évben sem növekedett a jóváhagyott kitermelendő fa mennyiség az elmúlt évhez viszonyítva sőt egyre szigorúbbá válik az erdők kitermelése és gondozása körüli tevékenység.

Szem előtt tartva az 1325/2004-es kormányhatározatot, amely megszabja, hogy a lakosságnak adandó famennyiséget csak engedéllyel rendelkező szakcégek által kitermelt készletből lehet juttatni, az igazgatótanács javaslatára intézkedési tervet készítettünk amelynek alapján megkezdődik a javadalmazás az alábbi formákban: közbirtokossági tagok esetében a tagság igényei szerint a tűzifa és műfa járulék szerinti osztása rámpáról történik a jog függvényében és az osztandó pénz értékében az egyén által benyújtott típuskérés alapján. Építkezés céljára igényelhető műfa az építkezési engedély igazolásával, a szükséglet függvényében piaci áron. Nem közbirtokossági tagok esetében kérés alapján hozzájuthatnak tűzifához (2 m³/ család), ellenértékének a kifizetésével, műfához pedig építkezési engedély alapján piaci áron.

Meg szeretném jegyezni, hogy a közbirtokossági tagoknak tervezett pénzjutalék 350.000 – 400.000 lej/hektár lenne és aki kérést nem tett le a megszabott határidőig vagyis július 1 – ig, az pénzben fogja kapni a járulékát. Azok a tagok, akik fát igényeltek, számukra felszámolódik a kitermelési költség és az utadó a fa értéke mellé és így számítható ki a hektár után járó famennyiség. A járuléka programálás szerint fog történni a rámpáról a készlet függvényében, saját szállítóeszközzel.

Kérjük a tagságot, hogy legyenek figyelmesek és hirdetéseink függvényében érdeklődjenek, az igénylők tartásuk be a szabályokat, hogy ne legyen akadályozva a tevékenység. Az Igazgatótanács célja, hogy megteremtse egy olyan pénzügyi egyensúlyt, amely biztosítja a kiadások időbenni eszközését és a tagság járulékának kielégítését.

Vannak azonban nézeteltérések az Igazgatótanács és egyes közbirtokossági tagok között, de ez nem újkeletű, hisz a múlt század elején is voltak hasonló esetek, pereskedések Karcfalván. Ezeket megtudhatjuk, ha beleolvassunk Garda Dezsó parlamenti képviselő: A székely közbirtokosság című kötetébe. Véleményem szerint a közbirtokosság eredményes működésével jelentősen hozzá tud járulni a faluközösség fejlődéséhez, a tagság eredményeinek gyarapításához, de mindehhez mindannyiunk összefogására szükség van.

A HAVASOK VONZÁSÁBAN

A nyári legeltetés megszervezése és annak lebonyolítása egyaránt gondot okoz az állattartó gazdáknak és vezetőknél. Sorra veszik a lehetőségeket, egyezkednek, számígnak mindaddig, amíg eljön az állatok kihajtásának ideje. Ekkorra már a pásztorfogadás is megtörténik, majd összeszedik a jószágot és azokat a kiválasztott területre terelik.

A mi vidékünkön is szokás, hogy leginkább a juhokat küldik a havasi legelőkre, ahol bőven van eleség, de az időjárás viszontagságait is jobban átvészelik, mint más állatok. Egy ilyen havasi legelő például Susulyban van, amely terület a karcfalvi közbirtokosság tulajdonát képezi és ezt többek között Hidegségen és Bükkhavason

déli fejeshez terelgette nyáját, amiben a húséges kutyái is segítettek. Levente jó gyakorlatának köszönhetően gyorsan akolba kerültek az állatok. Az idén „mindössze” 230 juhot legeltet, de az elmúlt évben még 500 darabra is kellett vigyázzon. Úgy tűnik jó pásztor hírében van, hogy most is megfogadták, pedig nem könnyű az itteni élet. Többen dolgoznak az esztenán, amolyan „váltásban”, ahol mindenkinek megvan a maga teendője. A legeltetéssel járó gondok, a napi háromszori fejés, a kosárfordítás, a sajt készítés és annak szétosztása, elszállítás, valamint egyéb teendők gyakran kemény megpróbáltatások elé állítják őket. Mindezek mellett a közbirtokosság vezetői és az állategészségügyi kör szakemberei is

keresztül is meg lehet közelíteni. Az út mintha felhők között vezetne az Ilia tetőn keresztül, majd onnan lefelé kanyarog Susuly és Damuc irányába, érintve Farkaspallót, amely találkozó helye a gyimesi, csíki és damuci embereknek. Ritka az a fogatos, autós vagy gyalogos, aki ne állana meg legalább néhány percre Pál Imre tanyájánál, aki családjával együtt éli itt sajátos hegyvidéki életét.

Innét már csak néhány kilométerre van Susuly mezeje, amely az Antalok pataka és Szárazpatak ölelésében valódi panorámát nyújt az arra járóknak. E területet a havasi legelők gyöngyszemének is nevezhetjük, hisz a tengerszint fölött több mint 1000 m magasságban olyan festői környezetben fekszik, amelyet a szomszédos megyék előljárói is megirigyelhetnek. Ezen a hegyekkel körülvett lapályos területen helyezte el esztenáját a damuci Vlad Gheorghe felelőspásztor is, aki e nyáron a karcfalvi juhnyájak egyikét vállalta el gondozására. Őt fejpásztorok segítik munkájában, mint például a Karcfalván lakó László Levente, aki arrajártunkkor éppen a

figyelemmel kísérik a pásztorok munkáját, időnként ellenőrzést végeznek és szükség esetén figyelmeztetik őket az észlelt hiányosságokra.

Látogatásunk alkalmával Oláh Irén és Kosza Levente állategészségügyi technikusok tartottak szemlét a juhok között és kezelték le azokat a belső paraziták és a lépfene betegség ellen. Nem szívesen álltak „kötélnek” a juhok, de a szakemberek hozzáértéssel terelték azokat a kezelés irányába. Kivétel nincs, Laci, Zsófi, Niculiță hiába próbált megszökni, még a nagytetű és erős Vlad berbécs sem tudott a kezelés elől elmenekülni. Így kapta meg minden állat a neki járó gyógyszeradagot és védőoltást, majd a fejés és pihenő után a nyáj és pásztor – ki tudja hányadszor – újból birtokába vették a környező hegyormokat.

Telnek a napok, hónapok a havasi legelőn Szent Mihály napjáig, amikor hazatérve, egy kis őszi legeltetés után, a tél beálltával végre kipihenhetik magukat.

Németh Szilveszter

A fekete ribiszke gyógyhatásai és termesztésének lehetősége községünkben

Az őszi napok közeledtével időszerű foglalkozni egy keveset a fekete ribiszkével, hiszen ez az az időszak, amikor községünkben is optimális feltételeket teremthetünk szaporítása érdekében. Termesztésen nem újkeletű vidékünkön, régebben is foglalkoztak vele, de a gazdasági körülmények és a cukor drágulásával sok helyen kiírtották a bokrokat, pedig gyógyhatását tekintve megéri egy kis időt ráfordítani.

Ezúttal nem kívánok részletekbe bocsájtkozni, mert azt az idén megjelent, A FEKETERIBISZKE című könyvemben megtettem, ellenben néhány gyakorlati útmutatással szeretném felkelteni falustársaim érdeklődését ezen érdekes növény iránt. Terápiás hatásaira gondolva érdemes megemlíteni levélkivonatának vérnyomáscsökkentő-, vizelethajtó-, nyugtató-, érelmeszesedést csökkentő-, baktériumölő stb. hatását, míg gyümölcskészítményeit emésztőszervi-, epe- és máj-, szív és érrendszeri megbetegedések kezelésére használják. A feketeribiszke bogyóiból szörpöt, bort is készítenek, a bornak vérnyomást emelő, a szörpnek érvédő hatása van. Gyümölcse 4 ezrelék vasat (Fe) is tartalmaz. Ennek köszönhetően megfelelő mennyiségben fogyasztva biztosíthatja a szervezet vasszükségletét és felhasználható a vashiányos vérszegénység gyógyítására. A gyümölcskészítmények kitűnő gyógyhatásait csak úgy hasznosíthatjuk, ha megfelelően, kellő adagban és kúraszerűen alkalmazzuk. Gyógyteaázásra is alkalmas, kitűnő teakeveréket készíthetünk belőle.

Amint tudjuk, minden növény csak kedvező feltételek mellett ad jó termést. Ezért fontos a termőhely kiválasztása. Kedveli a hűvösebb, csapadékosabb és nagyobb páratartalmú helyeket. A kissé árnyékos helyeken jól érzi magát, ahol kielégítően fejlődik, főleg ha középkötött vagy kötött, mély rétegű, tápanyagokban gazdag talajba ültetjük. A homokos, kavicsos talajt a ribiszke nem kedveli.

Szaporításának több módja van, de nálunk a legelterjedtebb és bevált módja a dugványozás, amelynek előkészítését már az őszi folyamán elkezdjük.

Dugványnak csak jól beérett, kártevőktől mentes, egyéves vesszőket használunk, amikor az őszi vegetáció befejeződik, ami vidékünkön októbertől számítható. Dugványkészítésre legalkalmasabb a közepes vastagságú, 5-8 mm-es vesszők, amelyeket ültetésig kötegelve, homokos vermelőben (esetleg pincében) kell tárolni. Téli tárolásra a dugványkötegeket talpra állítva a homokágyba tesszük úgy, hogy az a dugványokat teljesen ellepje. Tavasz beálltával szétbontjuk a kötegeket és egyenként 80 cm sor- és 10 cm tőtávolságra laza talajba kiültetjük oly módon, hogy egy-két rügy maradjon a talajfelszín fölött. A nyár folyamán a vesszők jól meggyökeresednek és hajtást növesztenek. Az erőteljes dugványokat ősszel vagy a következő tavasszal kiültetjük a kiválasztott helyre, a gyengébbeket erősítő iskolába visszatelepítjük.

Érdemes megjegyezni, hogy a fekete ribiszke új hajtásai sohasem a gyökerekből, hanem kizárólag a gyökérnyakból vagy a földfeletti részekből fejlődnek ki, ezért mélyebbre ültetjük, hogy megfelelő számú hajtást neveljen. Ültetés után a bokrosodás meggyorsítása érdekében a vesszőket 2-4 rügyre metsszük vissza. Az őszi ültetésű bokrokat is kora tavasszal metsszük meg, mivel a friss csonkok a tél folyamán vízutánpótlás hiányában könnyen kiszáradnak. Az így kifejlődött bokrokat gondozni, metsszeni kell, ami nem igényel a házikertben különösebb hozzáértést. Azt azonban jó tudni, hogy a fekete ribiszke bokor az egyéves vessző egész hosszában és az idősebb ágrészekben kifejlődött, egyéves rövid vesszőkön hozza termőrugyeit. Ha bő termést akarunk elérni, mindenképpen érdemes a szakirodalmomba is belenézni és az ott leírtak alapján eljárni.

A fentiekben csak egy-néhány dolgot említettem a sok közül a fekete ribiszkével kapcsolatban azért, hogy nagyobb kedvet kapjunk házikerti termesztésére. Érdemes lenne azonban a mezőgazdasági társulásoknak is próbálkozni nagyüzemi termesztésével és feldolgozásával.

Dr. Zágonyi Elemér

MEGGONDOLT ENERGIAFOGYASZTÁS Energiatakarékossági ötletek

Mennyi áramot fogyaszt a fagyasztó?

- A fagyasztót lehetőleg hűvös helyen állítsa fel, sohasem a tűzhely közvetlen közelében.

- Figyeljen a helyes hőmérsékletre. Minden egyes hűtőfok növeli a villanyfogyasztást. A fagyasztott élelmiszerek tárolásához mínusz 18 °C elégséges.

- A fagyasztószelekrényt vagy ládát ne tartsa soká nyitva, mert sok meleg és nedves levegő kerül bele.

- Csak előzőleg lehűtött ételt helyezzen be, fagyasztásra alkalmas csomagolásban.

- Tartsa a szellőzőrácsot szabadon, hogy a fagyasztó hátoldalán elhelyezett hőcserélőn át a levegő könnyen keringessen. Ezért kell betartani a megadott távolságot a faltól is.

- Fagyasztásnál tanácsos a friss élelmiszert a már fagyasztottól elkülönítve betenni. Ha van, használni kell az előfagyasztó fiókot.

- A zúzmaraképződés befolyása az energiafelhasználásra elsősorban az elgőzöltető szerkezetétől függ. A zúzmararéteg 10 mm -es vastagságig még nem növeli a villanyfogyasztást, csak ha az ennél lényegesen vastagabb.

- Ha készülékén van olyan kapcsoló, amivel a fagyasztást állandóan működtetni lehet a hőmérséklettől függetlenül, csak akkor használja, ha nagyobb élelmiszer-mennyiséget akar lefagyasztani.

- Rendszeresen olvassa le készülékét. Tartsa be a használati utasítás erre vonatkozó útmutatásait.

A Hargita Megyei
Energiatakarékossági
Közszolgálat
közreműködésével

A KÖNYVEK KÖNYVE

A Szentírás Isten írásba foglalt üzenete. Szentírásnak nevezzük a Bibliát. A Biblia görög szó, magyar jelentése: könyv, könyvek. Ez az a könyv, melyet ma is a legtöbben olvasnak a világon, amelyet a legtöbb nyelvre lefordítottak. Az emberiség egyik legnagyobb értéke.

Az Anyaszentegyház Isten kinyilatkoztatását, üzenetét a Szentírásban és a Szenthagyományban őrzi. Isten mindig gondoskodott arról, hogy szava eljusson mindekihez, minden korban – hozzánk is!

Kedves emlékeim közé tartozik egy idős néninél tett látogatásom. Szerény szobájában az ablak előtt egy varrottas terítővel takart asztalkán állt a Nagy Könyv kinyitva, rajta vastag lencsés szemüveg. És akárhányszor felállt az ágyáról, odatipegett a Szentíráshoz, a nehéz keretet a szeméhez közelítette, és hangosan olvasott belőle. Távolba merengő tekintettel mesélte, hogy boldog gyermekkorában édesapjával, később élete párjával, most pedig egyedül is, de nap, mint nap olvas belőle.

Vajon hányan mondhatják el közülünk ugyanezt? Megelégszünk azzal, amit a szentmiséken, szertartásokon hallunk? Az igaz, hogy a szentmisék olvasmányai nagyszerű pedagógiai érzékkel vannak összeválogatva, úgy hogy három év leforgása alatt szinte minden szentírási rész felolvasásra kerül (a hétköznapiakat is beleértve!). De megszívlelendő, hogy Isten személyesen szól hozzánk is az írásokban! Merjük kinyitni, merjük olvasni a Könyvek Könyvét!

Howan olvassuk a Szentírást?

Elsősorban szívünkkel. Csendben, ízlelgetve a szavakat, rövid részeket kiválasztva. Minden elolvasott szakasz után kérdezzük meg magunktól: mi az, ami megragadott? Isten mit üzen számomra ebben a szövegben, történetben? Mit tanulhatok belőle?

Másodszor pedig: rendszeresen. Naponta néhány sort. Nem oldalakat, sort! A kitartás meghozza gyümölcsét.

Fedezzük fel azt a Szentírásról, amit Gárdonyi Géza: Írás a Bibliába című versében ír:

*Ez a könyv a könyvek könyve,
Szegény ember drágagyöngye,
Égi harmat lankadtaknak,
Világosság földi vaknak.*

*Bölcsességnek arany útja:
Boldog, aki rátalál!
Szomjas lelkek forráskútja,
Hol pohárral Krisztus áll.*

TÁBOR A KINCSES SZIGETEN

A Katolikus Magyar Bibliatársulat által Marosfőn szervezett gyerektáborban egyházközségünk 10 gyereke táborozott. Az alábbiakban élménybeszámolóikból válogattam:

Both Csaba: A Kincses Sziget nevű bibliás táborban nagyon jól éreztem magam. Az első nap kicsit szomorú voltam. A téma nagyon jó volt. Tetszettek az Illés prófétáról szóló történetek. Az ételek egy része finom volt, persze a paszulyfőzelék ízlett a legjobban. A csoportom is jó volt, de szerintem lehetünk volna jobbak is, ha nem is elsők, de legalább harmadikok. A csoportbeszélgetések is jók voltak. A foglalkozások is tetszettek. Jó volt az asztalterítés, a takarítás, az ima, a csengő, a mise, amit Szaxi Páter mondott és az esti mesék. Nem volt jó az, hogy sokat esett az eső.

Én is megtaláltam a Kincset. A Kincs maga Isten volt.

Ez a tábor nagyon tetszett, remélem jövőben is részt veszek benne.

Szabó Sarolta: A táborban jól éreztem magam. Az énektanulás alatt már alig vártam, hogy kezdődjön az előadás. Az előadás Illés próféta életéről szólt. Elizeus közénk jött és mindent elmesélt mesteréről. Az volt a legrosszabb, amikor hidegvízzel kellett mosakodni.

Kelemen Kinga: 2005. július 9-én kezdődött a tábor Marosfőn. Először mindenki bemutatkozott, aztán kezdődtek a játékok. Az első napot játszással és beszélgetéssel töltöttük. A második napon Illés prófétáról tanultunk. Az ebédszünet után kirándulni mentünk, ott játszottunk és táncoltunk. A harmadik nap ebéd előtt csoportbeszélgetés és kézimunkázás volt,

délután pedig versenyeik. Az utolsó nap kiértékeléssel telt. Én megismertem Illés próféta életét, hazahoztam a tudományom és a kézimunkáimat. Visszamennék a táborba azért, hogy találkozhatnék a barátaimmal.

Szabó Kamilla: Nagy élmény volt számomra ez a tábor. Nekem azért tetszett, mert Istenről szólt. Megismerkedtünk más gyerekekkel és tanárokkal és sokat beszélgettünk Illés prófétáról. A csoportbeszélgetésekben elemeztük a történeteket. Délutánonként lehetett különféle versenyekre benevezni és játszani. Én nagyon sírtam, de attól nagyon jól éreztem magam.

Gidró Mónika: A Bibliás tábor nagyon jó volt, mert sokat tanultunk, kézimunkáztunk és játszottunk. Az előadások Illés prófétáról szóltak, aki nagyon tetszett nekem, főleg akkor, amikor ketté választotta a folyót. Nagyszerű volt, amikor Luki szakadt nadrággal állított be egyik előadásra. A történetéből megtanultuk, hogy fogadjunk szót szüleinknek, mert csak jót akarnak nekünk. Luki nem fogadott szót, felmászott egy fára, leesett és elszakadt a nadrágja.

Még az volt vicces, amikor a fürdőben takarítottam és felborult a veder, tele vízzel és nagy tócsa lett. A fiúk az ebédlőt takarították és ők is felborították a vedret.

Csoportvezetőnkől Csillag Csilla nővértől és Szaxi Pátértől sok mindent tanultunk. Egy kicsi házban aludtunk, ott nagyon jó volt az, hogy a tanár néni minden este olvasott egy történetet.

Az nem tetszett, amikor hideg vízben kellett mosakodjunk. Jövőre is fogok menni, mert nagyon jó volt a tábor.

Kelemen Erzsébet

VAKÁCIÓ

A nyári vakáció az üdülés, táborozás időszaka. A programok szervezői igyekeznek egybekötni a kellemest a hasznossal, így a táborozó gyerekek a kikapcsolódás mellett különféle hasznos ismeretekre tehetnek szert. Ezt bizonyítják az alábbi beszámolók is, melyeket iskoláink tanulói írtak:

Fülöp Krisztina a II. Felcsíki Hagyományörző Gyermektáborban vett részt:

„A július 2-9 között másodsorra megrendezett tábornak Csíkmadaras, Karcfalva és Jenőfalva adtak helyet. A romániai és magyarországi gyerekek családoknál voltak elszállásolva. A vendégeket fogadó gyerekek ingyen vehettek részt a táborigényeken és ebédelhettek az Antal vendéglőben. A táborban kicsik és nagyok nemezelést, gyöngyszövést, kötélverést és különböző fonásmódokat tanultak. Készíthettek börkarkötőket, elsajátíthatták a bútortfestés fortélyait. A kézműves foglalkozások mellett néptáncoktatás is folyt, amely felcsíki és sóvidéki táncokkal gazdagította a programot. A vendégek megtekintették a falu nevezetességeit. A tábor Csíkmadarason gyermeklakodalommal zárult, ahol a gyerekek nagyrésze, úgy a vendégek, mint a

helybeliek székelyruhában járták a táncot. Én azt hiszem, hogy tartalmas és kellemes hetet tölthetett el itt minden résztvevő.”

A Természetkutató Diáktáborról, amelyet Vársonkolyoson szerveztek meg, Bőjte Mária VI.A oszt. tanuló számol be:

A június 30- július 6 között megszervezett Természetkutató Diáktáborban Karcfalváról négyen vettünk részt: Bálint Bernadette, Bőjte Mária, Szekeres Szilárd és Kosza Botond. Sok fárasztó, de nagyszerű túrán vehettünk részt. Kirándultunk a Nagy Magyar-barlangba és a Szelek-barlangjába. A táborigényekre és az ellátásra nem lehet panaszkodni. Érdekes szabadidős foglalkozások színezték a tábor programját. A táborigény mindenki személyre szóló emléklapot kapott. Utolsó délelőtt a tájékoztató verseny után mindenki ajándécsomaggal és sok tapasztalattal indulhatott haza. “

“A tengerparti Május 2 üdülőhelységben szervezett gyerektáborban a mi iskolánkból heten vettünk részt. Hargita Megye Tanácsa által szervezett nyaraláson megyénk más helységeiből is voltak résztvevők, de ismerkedhettünk az országon minden sarkából érkezett gyerekekkel is.

Ötágyas szobákban helyeztek el bennünket, az ételek finomak voltak.

A fő program minden nap a fürdés és napozás volt, de nem hiányzott a hajókázás, a sportolás, a sétálás sem.

Utolsó este a tábor igazgatósága a Hargita megyei kísérotanárok közreműködésével tábortűzet szervezett, itt elevenítettük fel rövid táborozásunk legkedvesebb élményeit, itt búcsúztunk el egymástól.

Nagyon jól éreztük magunkat, sok élménnyel tértünk haza.

Milyen jó lenne minden évben megmártóznia a tenger vizében!

Farkas István, Jéré Anna-Mária, Gábor Renáta, Szekeres Adél, Gábor Anita, Szekeres Szilárd, Márton Noémi és Gábor János kísérotanár

Augusztus közepén egyhetes tábort szervez Hargita Megye Tanácsa a magyarországi testvérmegyékbe. Iskolánkból 2-5 tanulónak lesz lehetősége ingyenes táborozásra. A részvétel feltételei: jó tanulmányi eredmények és szerény anyagi körülmények, előnyben részesítik a természeti csapásoktól kárt szenvedett családok gyerekeit.

Összeállította: Kedves Judit

BESZÁMOLÓ A BALÁNBÁNYAI TÁNC-TÁBORRÓL

Második alkalommal vettünk részt a 2005 július 15-30 között Balánbányán megrendezett néptánc-táborban. Ez alkalommal Karcfalváról 12 gyerek, míg Jenőfalváról 27 gyerek ropt a táncot.

A táncoktatás 3 csoportban folyt a gyerekek korának és táncudásának függvényében. Napi 8-10-12 órát táncolhatott, aki bírta. Minden este tánccházal zárult a napi tanulás, amelyen jól meglátszott az aznapi foglalkozás eredménye. Tánctanulásokat népdaltanulással és népi gyermekjátékokkal tették pihentetőbbé, szórakoztatóbbá.

Egy-egy oktató program után jó étvággal ettek a kis táncosok, amit természetesen az őket kísérő és kiszolgáló 13 pedagógus készített nekik. Szerdán emlékezetes sétán lehettünk, ahol szemből csodálhattuk a „köveket”: Vereskő, Nagybagmász, Egyesző, Öcsém, közben csemegézhattunk a természet kínálta számocából és áfonyából.

Íme a gyerekek élménybeszámolója:

A nyári vakáció legcsodálatosabb öt napját töltöttük el karcfalvi és csíkjenőfalvi diákokkal a Balánbányán megszervezett tánc-táborban.

A szervezőknek köszönhetően mozgalmass napjaink voltak, 9-órakor reggeliztünk. Reggeli után 10 óráig mindenki megpróbálta jól érezni magát, ki pihent, ki játszott. 10 órától népi táncokat és népdalokat gyakoroltunk, és sok új dolgot megtanultunk. Miután mindenki jól elfáradt, alig vártuk, hogy ebédhez ülhessünk, amit nagyon jó étvággal fogyasztottunk. Jólalás után megérdemelt pihenés várt, ezt követően a délutáni tánc és az esti tánccház. Pár sorban nehéz összefoglalni a sok szép élményünket, de azzal a reménnyel búcsúzhattunk a balánbányai tánc-tábortól, hogy a jövő évben is újra fogunk találkozni a tánc-tanárokkal, a pedagógusokkal és nem utolsósorban a szervezőkkel. Remélem, hogy minél több diák fog bekapcsolódni a néphagyomány további megőrzésébe.

Jéré Ágota – Karda Márta VI. osztályos tanulók.

A tánc-tábor Balánbányán nagyon jó volt, ahol minden gyerek jól érezte magát. Sok szórakozás, gyönyörű táncok, sok apró, pici “botláb”, akikkel sokat kellett foglalkozni, hogy ők is szépen tudjanak táncolni és jól érezhessék magukat.

Hálás köszönet azoknak a tanítóknak és tanároknak, akik megszervezték ezt a tábort, a felejthetetlen élményt, s azt a sok szép táncot, amivel minket, az az tudásunkat gazdagították.

Jéré Nándor. III. osztály.

Tehát a gyermekek jól érezték magukat. Számomra a legmeggyőzőbb bizonyíték: azóta a kisfiam dúdolva, bokázva vagy éppen lábszárcsapkodva megy egyik szobából a másikba.

Lukács Ilona tanítónő

HAGYOMÁNYŐRZŐ TÁBOR FELCSÍKON

Idén második alkalommal került sor e sokszínű rendezvény megszervezésére, amelyen majdnem háromszáz gyermek vett részt. Az egyhetes tábor a karcfalvi kultúrház színpadán vette kezdetét, egy színvonalas hagyományőrző műsort követhettünk figyelemmel és mindenki örömeire egy közös tánczással zárult. Ezúttal aktívan vett részt Karcfalva és Csíkjenőfalva is, több mint negyven idegen gyermeket szállásoltak el a két faluban, ezen kívül sok falubeli diákot és kisdíákot foglalkoztatott, szórakoztatott a rendezvény.

Naponta délelőtt kezdődtek a különböző programok: László Csaba és László Zita néptáncoktatók a haladókkal felcsíki és forгатós táncokat tanultak a kultúrotthon színpadán. Ezzel egyidőben a Mártonffy György Ált. Iskolában, ha szép idő volt az udvaron kézműves tevékenység folyt a kezdő táncosokkal, vagyis az aprókkal. Mindenféle érdekességet készítettek a gyerekek, például népi babát, nemezeltek, körmön fontak, fát festettek, agyagot munkáltak meg, fonalat sodortak stb. E rendkívül sokoldalú foglalkozások mellett moldvai táncokat tanultak Ségerc Ferenc vezetésével.

Délutánonként megcserélődött a tevékenység, a haladók kézműveskedtek, a kezdő táncosok pedig a színpadon ropták a felcsíki táncokat.

Esténként mindenki felszabadultan mulathatott, kicsik, nagyok egyaránt, bemutathatta az aznap tanult figurákat, ugyanis a talpalávalót két zeneker is szolgáltatta.

A rendezvény utolsó napját Madarason töltötték a résztvevők, egy Gyermeklakodalommal fejezték be ezt a tartalmas hetet. Reményeink szerint jól szórakoztak a hagyományukat szeretettel őrző gyermekek, kikapcsolódtak és ezzel egyidőben gazdagon, sokat okulva tértek haza. Köszönjük a szervezőknek, névszerint Szalay Rózáliának és Ádám Katalinnak a fáradságos munkáját és a nagylelkű szülők vendégszeretétét.

Kozma Anna

OLVASÓKÖR KÖZSÉGÜNKBEN A MÚLT SZÁZAD ELEJÉN

„Az olvasás nemcsak táplálja az elmét, de fel is üdíti fáradtságában.”

Aretino – olasz író, költő

Kevesen tudnak arról, hogy községünkben már az 1900-as évek elején létezett egy valódi olvasókör, melyben gazdag, változatos tevékenység zajlott. A kör létezéséről, tevékenységéről a néhai Zágoni Jenő bácsi által megőrzött Pénztárnaplóból tudunk meg sok érdekes, hasznos dolgot az 1912- 1942 közötti időszakról. A kör 1912-ben alakult, főleg karcfalvi és jenőfalvi személyekből. Hivatalos megnevezése: Karcfalvi Olvasókör. Célja: a karcfalvi és környékbeli értelmiség közti állandó kapcsolat tartása, színházi előadások, ünnepségek, koncertek és állandó jellegű szórakozási lehetőségek biztosítása, és ezáltal a művelődés előmozdítása, valamint a hazaszeretet ápolása.

A körnek alapszabályzata, pecsétje volt. A 60-70 személyből álló alapítvány megválasztotta a vezetőséget. Közöljük is a vezetőség névsorát, hogy a még élő leszármazottak lássák elődeik foglalkozását és a vezetőségben betöltött tisztségüket.

Íme: Lőrincz István tisztviseelő - elnök, Baricz Imre asztalos - alelnök, Ferencz Lajos kereskedő - titkár, Gidró Márton kereskedő - pénztárnok, Gidró Gyárfás géplakatos - ellenőr, Zágoni Lajos asztalos - ellenőr, Biró András tímár - gazda. Tagok: Dr. Élthes Endre orvos, Hankó Antal gyógyszerész, Potovszky Ferenc jegyző, Mihály Gergely kereskedő, Mihály István kereskedő, Orbán József tulajdonos, Karda Károly gazdálkodó, Tatzel Rudolf kereskedő, Albert József géplakatos, Bálint István gazdálkodó, Gidró Alajos gazdálkodó, Ferencz József nyugdíjas.

Jól megszervezett, változatos tevékenységükből a következőket említjük meg: tánc és teaestélyek, színházi előadások, rádióestek, májálisok, bálók szervezése (Nagyboldogasszonykor, Katalinkor, Szilveszterkor), fürdőbérlet megszervezése (Madicza), rádió, könyvek, újságok kölcsönzése. Az említett tevékenységi formák megvalósításához nélkülözhetetlen volt az

anyagi felszerelés, mint amilyen például a rádió, hangszerek, dominó, biliárd, sakk, asztali kugli, jelmezek, könyvek, újságok, folyóiratok, kártya. Ezek beszerzéséhez, használatához bevételre volt szükségük. Ezt a felvételi, - és tagsági díjakból, színházi előadások, bálók táncestélyek szervezéséből, teremdíjból (színészektől, legényektől), a kiadott könyvek, újságok használati díjából biztosították. De ahol bevétel van, ott kiadás is van. A tevékenység folytonosságáért, változatosságáért olyan kiadásai voltak, mint a rádió,-és antenna beszerzése, akkumulátor, írópapír, bélyegvásárlás, bútorzat, villanyvilágítás, házbér fizetése, szobafestés, hozzájárulás Madicsafürdő befedéséhez, javítgatásokhoz, könyvek, újságok beszerzése. Itt érdemes felsorolni azt a sok újságot, folyóiratot, melyet nemcsak a kör tagjai, hanem a két falu lakosságának rendelkezésére bocsátottak. Íme a valóban gazdag „leltár”: Néplap, Képes Néplap, Székelység, Csíki Lapok, Budapest, Vasárnapi Újság, Budapesti Hírlap, Érdekes Újság, Magyarország, Magyar Hírlap, Ellenzék, Közgazdaság, Brassói Lapok, Székely Szó, Magyar Nép, Hírnök, Erdélyi Tudósító, Iparosok Lapja, Magyar Kisebbség, Tolnai Lapok, Keleti Lap, Mátyás diák, Bolond Istók. Ma, amikor „odafejlődtünk”, hogy alig fizetünk elő egy-két kiadványra, igazán irigyelhetjük eleinket, akik évtizedekkel ezelőtt meg tudták valósítani a fent említett dolgokat.

1936 – 1938-ban felépült Karcfalván a Katolikus Népház, ahol az olvasókör is helyet kapott. Addig Mihály István épületében tevékenykedett.

1937 február 6-án megünnepelték az Olvasókör megalakulásának negyedszázados (25 éves) évfordulóját. Az ünnepi vacsorát Mihály István vendéglőjében tartották.

Az elmondottakból látjuk, hogy eleink közel 100 évvel ezelőtt hogyan szervezték meg kultúrtevékenységüket, hasznos szórakozásukat a köz érdekében. Büszkéek lehetünk rájuk, van amit tanulni tőlük, de jó lenne ezt a hagyományt most újból felkarolni.

Antal Csaba

FALUSI FIATALOK NYARA

A nyár, a vakáció, a szabadság fogalma a mai ifjúság számára ezer dolgot rejteget magában. Általában eltervezzük, hogy milyen nyarat kívánunk, hova szeretnénk elmenni, szórakozni, s ezek a tervek minden fejen máshogy körvonalazódnak.

A falusi fiatalok nagy része a munkát, főként a takarást sem felejt ki a nyári programból. Szénacsinalás! E mögött nem csak az rejtezik, hogy nagy melegben gürcölünk a mezőn. Ha jól meggondoljuk számos jó dolog is van, amit takarás közben megtehetünk.

Amíg szárad a rend, elmehetünk horgászni a mezei patakokra, s már az is öröm, ha néhány aprócska halat látunk a tiszta vízben. Aztán megfigyelhetjük a lassan haladó rákokat, amint csendesebb helyekre vándorolnak. Élvezzük a természet ajándékát, a patak csobogását, a ciripelő tücsköket, a szitakötők játékának békességét, és azt a nyugodtságot, amit városi fiatal talán nem érzett soha... A csendes szellők fuvallatában valami leírhatatlan tisztaságot érzünk, s elfelejtjük, hogy mennyi por és szenny van a világban.

Aztán este a szénásszekéren hazafele, milyen sikerélményt nyújt, hogy ismét magasabban lesz csűrünkben a széna, kihasználtuk ezt a napot is, segíthettünk szüleinknek. A nap fáradalmait a barátokkal közösen, vidám csevegések közepette pihengetjük, s tervezgetjük, hogy a sátorozásra, kirándulásra szánt pár nyári napot hol is tölthetnénk el.

Vannak fiatalok, akik a nyarat nem a szülőkkel, nagyszülőkkel töltik, nem vesznek részt a mezei munkákban. Ők többnyire már városban járják az iskolát, számítógépek, CD-k, DVD-k veszik körül őket, távol a mezők illatától, villától, gereblyétől. Ők sorra vehetik a város bárjait, strandra mehetnek, mert végül is így is ki lehet használni a szép napsütést. És persze van, akinek nyáron alkalma van kimozdulni a falu poros utcáiból, világot látni, eljutni más országokba, esetleg nyelveket is tanulni.

*Zsók Júlia, XII. o.,
Székelyudvarhely, Benedek Elek
Tanítóképző*

Néhány feketeribiszke készítmény

Feketeribiszke koktél

25 ml ribiszkeszörpöt, 25 ml citromszörpöt és 50 g friss tejszínt elegyítünk, jól összekeverjük, szűrjük és felszolgáljuk

Mézes feketeribiszke

Hozzávalók: 150 g feketeribiszke, 30 g méz, 10 g dió, citromhéj. A mézet a lebegyőzött ribiszkére öntjük. A darált diót és a reszelt citromhéjat rászórjuk és fogyasztjuk.

Tehéntúrós feketeribiszke

Hozzávalók: 10 g ribiszke, 100 g friss, édes tehéntúró, 30 ml tehenjé, 30 g cukor, 10 g zabpehely, egy tasak vaníliapor. A tehéntúrót a friss tejjel, a cukorral és vaníliaporral jól elkeverjük. Hozzáadjuk a jól megmosott és lebegyőzött ribiszkét. A desszert tetejére zabpehelyt szórunk. Fekete ribiszke vagy más friss gyümölcszemmekkel (eper, málna) díszíthetjük.

Fekete ribiszke kompót

Készítésére több jó recept ismeretes, melyek közül az egyszerűbb eljárás, ha a lebegyőzött és megmosott ribiszkét kompótos üvegekbe rakjuk, üvegenként 100-150 g cukrot rászórunk és vízzel felöntjük. Az üvegeket leköjtjük és csirátlanítjuk (gőzöljtük).

Ribiszketej készítése

40 ml feketeribiszke-szörpöt 250 ml tejjel turmixolunk. Hidegen fogyasztjuk.

Dr. Zágonyi Elemér:

A feketeribiszke című könyve alapján

Szűcs László

FÉLSZIGET FESZTIVÁL

Idén harmadik alkalommal került megrendezésre a már hagyományosnak számító Féltsziget Fesztivál. A magyarországi Sziget Fesztivál mintájára megszervezett rendezvény július 27-31 között zajlott a marosvásárhelyi Week End telepen. Mint az előző években, idén is számos érdekes programmal várták a szervezők a fiatalokat és időseket egyaránt, minden korosztály megtalálta a neki való programot. Többek között volt maratoni filmvetítés, grafiti verseny, Humorfeszt és még sok más érdekes program. Az érdeklődők megtekinthették a Csiki Játékszín előadásában a Nézőművészeti Főiskola című darabot.

A két hatalmas és jól felszerelt szabadtéri színpadon számos együttes adott koncertet változatos zenei stílusban. Majdnem minden zenei műfaj képviseltette magát. Íme néhány a legnépszerűbb előadók közül: Charlie, Ossian, Ganxta Zolee, Republic, Hobo BB, Vama Veche, Holograf, Tankcsapda, Kispál és a Borz és még sok más előadó. Itt volt a méltán híres Neoton Szrtárjai is akik az idén ünnepezték fennállásuk 40. évfordulóját. A legrangosabb sztármeghívott a finnországi Apocalyptica együttes volt, amely hatalmas sikert aratott egyedülálló zenei stílusával.

A Féltsziget Fesztivált jövőre is megrendezik. Remélhetőleg nem marad alul az eddigiektől és ismét változatos programkínálattal fogja várni az érdeklődőket.

A nyári hónapok leggyakoribb megbetegedései és balesetei

Minden évszaknak megvannak a sajátos, gyakrabban előforduló megbetegedései, így a nyárnak is. Fokozottan érvényes ez az ideai szeszélyes nyárra. A napi 20-25 C fok hőmérséklet különbségek fokozott igénybevételt jelentenek, különösen a szív- és érrendszeri betegségekben szenvedőknek. Éppen ezért a magas vérnyomásban, szívkoszorúér-bántalmakban szenvedők, a pontos gyógyszeresedés mellett jó, ha nem tartózkodnak csúcshőmérsékletben a napon, és megfelelő mennyiségű (napi 1-1 l) folyadékot fogyasztanak. Leginkább a mezőn dolgozók vannak kitéve a napszúrás veszélyének, valamint a fedetlen testrészek az égésnek. Fontos a megelőzés, időnkénti árnyékba vonulás, kalap, valamint bő, lenge öltözet viselése.

A nyári évszak gyakori megbetegedése az élelmiszerek hibásan tartósított, vagy helytelenül tárolt fogyasztása következtében fellépő ételmérgeződések és gyomor-

bélgyulladások. Ezek megelőzése érdekében csak friss, jól tárolt élelmiszert fogyasszunk. Ne feledkezzünk meg a zöldségek, gyümölcsök megmosásáról sem, valamint a legegyszerűbb higiéniai szabályok betartásáról, mint a kézmosás, az élelmiszerek legyejtől való óvása.

Gyakoriak a háztáji balesetek, sebek, zúzódások (kasza, kaszagép, körfűrész stb.) székéről, utánfutóról történő leesés, amelyek oka a sietség, figyelmetlenség, fáradtság. Külön témát érdemelne a különböző gombák szedése és fogyasztása, minderről csak annyit, hogy csak biztosan ismert gombát szedjünk és fogyasszunk.

Mindezen kellemetlenségek megelőzhetőek, de ha már megtörténtek forduljunk bizalommal orvoshoz.

Dr. Waczel Attila

Tudja-e, hogy ...

• A Modern Tudományok Főiskolája székelyudvarhelyi képzési központja csak beiratkozással, a középiskolai és érettségi eredmények alapján felvételit hirdet közgazdászok képzésére nappali és levelező tagozaton 4 éves tanulmányi idővel. A második, őszi beiratkozási időszak szeptember 12-23 között történik.

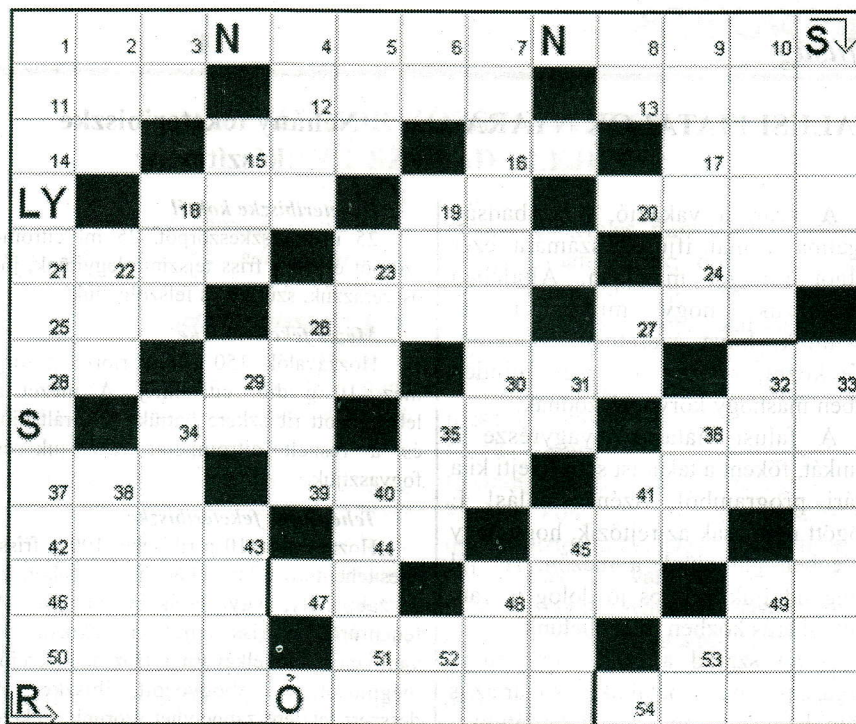
• A polgármesteri hivatal a napokban utcanevtáblákat helyezett el a két faluban. Így az idegenek is jobban eligazodhatnak községünkben.

• Községünk toronyóráját is megemlítette Dr. Márton László gyergyószentmiklósi mérnök a Toronyórák és napórák Erdélyben című könyvében. Idézzük belőle:

„A csíkkarcfalvi templomerőd órája a XX. század terméke. A kerékgátlásos, ingaszabályzású ütőóra egyik különlegessége az, hogy a toronyórával egy kisebb óraszerkezet van összekapcsolva úgy, hogy a kis óra ugyanazt mutatja, bent a torony belsejében, mint a toronyóra kinti mutatói. Ez azért hasznos, mert megkönnyíti az óra beállítását azzal, hogy csak a kicsi óra jelzését kell figyelnie az óra kezelőjének, ha újra kell szabályoznia a toronyórát. A toronyóra aránylag kis beavatkozással, javítással működésbe helyezhető. Talán kezelője felett is elszállt az idő, ezt bizonyítja az óramű konok mozdulatlansága. Igény van az újraindításra, remélhetőleg nem késik soká a szakszerű beavatkozás.”

• A szemét, a trágya és más hulladék utcán való tárolása, a trágyalé utcai szennyezése, a gépkocsik, traktorok folyóban, vagy annak környékén történő mosása, üzletek előtt az áru, vagy üres edények hosszabb ideig való tárolása, a parkok, zöldövezetek rongálása vagy ott az állatok legeltetése, mérgező anyagok, vegyszerek nyilvános helyen vagy mezőn, erdőn való tárolása mind-mind büntetés tárgyát képezi, amelynek értéke fizikai személyeknek 2 - 5 millió lej (ROL), jogi személyeknek pedig 3 - 8 millió lej között, a tény súlyosságának függvényében változik.

• Karcfalváról és Jenőfalváról ebben az évben egyetlen ifjú pár sem jelentkezett polgári esküvőre.

A KÖNYV

A vízszintes 1 és a függőleges 1 sorokban Stefan Heym német költő gondolatát találjuk a könyvről.

VÍZSZINTES: 11. Magas növények 12. ....flot 13. Férfi becenév 14. Francia arany 15. A fej része 16. Háziállat 17. Egyszerű fűvós hangszer 18. Román fal 19. Görög betű 20. „Végtelenül” rángat 21. Régi ital 23. Ázó.. 24. Kémiai elem 25. Menetrenden látható 26. Gabona 27. Albán pénznem 28. Rag, a -va párja 29. Beképzelt 30. Éltető folyadék 32. Esni kezd! 34. Vonat megy rajta 35. Nagy edény 36. Értelem 37. Ilyen szó is van 38. Szag, illat 41. Nagy fás terület 42. Férfinév 44. Mezőgazdasági területmérték 45. Csipkelődés 46. Csodálkozás románul 47. Esztendő 48. Izomban található 49. Számnév fajta 50. Még egy gabona 51.

Becézett István 53. ...Tin-Tin 54 Rét.

FÜGGŐLEGES: 2. Veszesség

3. Az ökor eleje! 4. Angol mértékegység 5. Ver 6. Kiejtett mássalhangzó 7. Erdély fővárosa 8. Az emelkedő kezdete! 9. Kicsi Mihály 10. Csirkék 15. Ogam .. írás 18. A zokni eleje! 19. Erősen mozgat 22. Brekegni kezd! 23. A lány párja 26. .. cérosz (orrszarvú) 27. Üres a ler 29. Népiesen hív 31. Létezik 32. Kér, könyörög 33. Textilipari munkás 34. „Farkatlan” pókszabású állat 35. Halotti lakoma 36. A fémek alapanyaga 38. Befejezetlen hivatalos igazolás 40. .. és Góliát 41. Szó és szóba is van ilyen 43. .. vidék (Németország) 45. ... a gyümölcs (Steinbeck regénye) 48. Női becenév 49. Számnév 52. A sín eleje és vége! 53. Szolmizációs hang

Beküldte: Antal Csaba

SZEKASZÓ

Karcfalvi - Csíkjenőfalvi kisújság
Megjelenik kéthavonta
Kiadja a Csorgó Fialatok Szervezete

Szerkesztőség: karcfalvi kultúrotthon, ifjúsági iroda

Szerkesztők:

Kelemen Levente,

Antal Lilla, Antal Etelka, Farkas Beáta, Kelemen Erzsébet, Kedves Judit,

Kozma Anna, Németh Szilveszter, Szabó Kázmér, ifj. Szócs László

Tördelés, szerkesztés, nyomtatás: Alutus nyomda